

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 72 (5)

IZDAN 1 JANUARA 1939.

PATENTNI SPIS BR. 14525

Société Schneider et Cie, Paris, Francuska.

Udarni upaljač glave sa centrifugalnim pokretnim osiguračem obrtljivim u odnosu na projektil.

Prijava od 14 novembra 1936.

Važi od 1 avgusta 1938.

Naznačeno pravo prvenstva od 29 novembra 1935 (Francuska).

Predmet pronalaska odnosi se na udarni upaljač glave, kod koga je izvršena primena poznatoga principa, koji se sastoji u tome, da se celokupni mehanizam paljenja sa osiguračem pomoću centrifugalne sile, koji onemogućava funkcionisanje do uklanjanja toga osigurača, učini nezavisnim što se tiče obrtanja u odnosu na telo projektila tako, da se usporava funkcionisanje osigurača pa prema tome i armiranje upaljača do trenutka, kada centrifugalna sila, usled obrtanja celine nezavisnog elementa, dostigne dovoljnu vrednost da ukloni ovaj poslednji.

Princip koji smo spomenuli predmet je francuskog patenta br. 595.187 od 16. marta 1925, prijavljenog na ime Pantofliček.

Ovaj pak pronalazak ima za predmet upaljač glave kod koga je pomenuti princip primenjen i koji se odlikuje naročitim rasporedom elemenata tela upaljača, kod koga je jedan deo upaljača čvrsto spojen sa projektilom, dok drugi deo upaljača sadrži celokupan mehanizam za paljenje i centrifugalni osigurač.

U smislu pronalaska element tela upaljača, koji je pokretan obrtno u odnosu na projektil i koji sadrži celinu mehanizma i centrifugalni osigurač, nosi nos pomenutoga tela upaljača i počiva na delu tela upaljača koji je čvrsto spojen sa projektilom pomoću umetnutog potpornog uredaja sa smanjenim trenjem kao što su napr. loptice. On je jednostavno centriran

u nepomičnom elementu uz eventualno u-metanje loptica.

S obzirom na pomenuti raspored navedeni prednji elemenat snabdeven je pozadi produženjem, koje nosi zadržavajući organ u vidu ogrlice, koja se može premeštati radi montaže.

Iz ovoga načina sastava elemenata tela upaljača proizilazi ne samo velika lakoća montaže, nego i velika nezavisnost između ta dva elementa (nepomični deo i obrtljivi deo tela upaljača), uz istovremeno iskorišćavanje inercije obrtnog elementa do krajnjih mogućih granica.

Mehanizam za paljenje i centrifugalni osigurač mogu da imaju razne oblike i to jedan od povoljnijih oblika izvođenja predstavljen je u kombinaciji sa načinom sastava dvaju elemenata, nepomičnog i obrtnog elementa tela upaljača u vertikalnom preseku u dva položaja mehanizma, koji su na priloženom nacrtu predstavljeni na odgovarajućim slikama 1 i 2, pri čemu sl. 1 pokazuje mehanizam i osigurač u stanju mirovanja, dok sl. 2 pokazuje uklonjene segmente osigurača pod uplivom centrifugalne sile i odgovarajući položaj vodećeg prstena kombinovanog sa njegovim segmentima.

Kao što pokazuje nacrt tela upaljača sastoji se od nepomičnog elementa *a* uvrćenog u vrh projektila i od pomičnog elementa u odnosu na nepomično telo *a*, koji je uvrćen odn. usaden u telo *a*. Ovaj elemenat čija je celina obeležena sa *b*, podeljen je na tri dela *b*₁, *b*₂ i *b*₃ koji su

međusobno spojeni uvrtnjem. Deo b_1 ima pozadi nastavak snabdeven pokretnom zadržavalačkom ogrlicom b_3 i nosem tela upaljača b_2 . Taj pokretni elemenat $b_1 - b_2 - b_3$ jednostavno je oslonjen na rame a_1 elementa a , na primer pomoću venca od loptica c . On je centriran u prednjem delu tela a na primer pomoću loptica d , koje su smeštene u grlu koje se nalazi na delu b_1 i oslanjaju se na unutrašnjem zidu dela a . Za vreme letenja projektila pritisak, koji se vrši na nos b_2 dovoljan je da podupire celinu $b_2 - b_1$ na lopte c . Dakle izmicanje pomičnog elementa dela upaljača u napred postalo je u svako doba nemoguće usled ogrlice b_3 rasporedene prema ramenu a_2 elementa a .

Kod oblika izvođenja, koji je predstavljen na nacrtima, mehanizma i osigurač raspoređeni su u pomičnom elementu $b_1 - b_2 - b_3$ na sledeći način:

Mehanizam ima čaurast nosač e , koji nosi kapslu f , zatim ima segmente g poznate konstrukcije i povezane pomoću savitljivog namotaja g_1 , pri čemu ti segmenti u mirovanju zahvataju u grlo e_1 pomenutog nosača kapsle. Osigurač je u potpunjen čaurom h čiji se zadnji kraj obično drži pritisnut na segmentima g jednim krajem opruge h_1 , čiji se drugi kraj oslanja o rame trupa b_2 pokretnog elementa tela upaljača. Dno čaure h probušeno je vodom za prolaz vrha i udarača, pri čemu prednji deo čaure obrazuje oslonac ili zadržavalački odbojnik za nosač udarača i . Ovaj može da bude za vreme mirovanja fiksiran, kao što pokazuju slike, između prednjega dela čaure h i ramena trupa b_2 . Nosač eventualno može da bude spojen sa delom b_2 organom za zadržavanje na primer čivijom.

U slučaju, kada udarač $i - i_1$ nije spojen sa delom b_2 , treba da se predvidi venac, j , koji može lako da bude razoren i koji za vreme letenja projektila štiti nosač udarača od vazdušnog pritiska.

Lako se može uvideti da način sastava nepomičnog i pokretnog elementa tela upaljača dozvoljava laku montažu celog obrtnog dela $b_1 - b_2 - b_3$ zajedno sa mehanizmom i osiguračem, koje sadrži nepomičan elemenat a . Samim stavljanjem na mesto ogrlice b_3 izradene u obliku navrtke, posle zahvatanja pomične celine u nepomični elemenat, čini uređaj spremnim za njegovu upotrebu.

Funkcionisanje upaljača ne predstavlja ništa naročito.

Za vreme prvoga dela putanje izmicanje osigurača pod delovanjem centrifu-

galne sile pomoću udaljavanja sedmenata g usporava se time, što pomični elemenat $b_1 - b_2 - b_3$ ne sudekuje neposredno u obrtanju projektila. Na kraju izvesnog vremena povlačenje pomičnog elementa, koji nosi osigurač i mehanizam, postaje dovoljno da se delovanje centrifugalne sile praktično oseti na segmentima g . Oni prelaze tada iz položaja koji zauzimaju na sl. 1 u položaj predstavljen na sl. 2 ili čaura h pod delovanjem opruge h_1 može tada da dospe pozadi i da stane između segmenata i tela nosača kapsle te time smeta odn. sprečava svaki prevremeni naknadni povratak tih segmenata. Upaljač je tada armiran i može na poznati način da deluje pomoću zabijanja udarača ili sveukupno pomoću zabijanja projektila i pomoću inercije pokretnog nosača kapsle.

Patentni zahtevi:

1.) Udarci upaljač glave sa centrifugalnim pokretnim osiguračem obrtljivim zajedno sa mehanizmom za paljenje u odnosu na projektil, naznačen time, što je telo upaljača isečeno na delove tako, da je jedan njegov deo koji čini deo vrha (oživala) čvrsto spojen sa nepomičnim elementom, dok pokretni element koji sadrži mehanizam i nosač osigurača zauzima donji deo toga dela oživala (vrha) i snabdeven je nastavkom koji nosi ogrlicu za zadržavanje protiv svakog izlaska u napred, pri čemu je pokretni elemenat tela upaljača jednostavno oslonjen pomoću organa kao na pr. lopte na ramenu nepomičnog elementa i centrirane su u nepomičnom elementu u blizini prednjeg kraja istoga pomoću organa, kao na pr. lopte.

2.) Oblik izvođenja udarnog upaljača po zahtevu 1 naznačen time što je pomični deo tela upaljača izrađen u tri dela pri čemu jedno telo nosi nastavak i snabdeveno je zavojnicama na oba kraja da bi na jednom kraju primilo deo oživala (vrha), koji obrazuje nos, a sa druge strane zadržavalačku ogrlicu.

3.) Upaljač po zahtevu 1 ili 2, naznačen time, što mehanizam ima udarač i telo nosača kapsle, pri čemu je osigurač sastavljen od segmenata smeštenih u grlu nosača kapsle i čaure sa oprugom za zadržavanje tih segmenata, koji služeći kao vodica nosača kapsle i oslonac pomoću svoga zadnjega dela na segmentima, obrazuje svojim prednjim delom odbojnik za zadržavanje ili za fiksiranje nosača udarača.

Fig. 1.

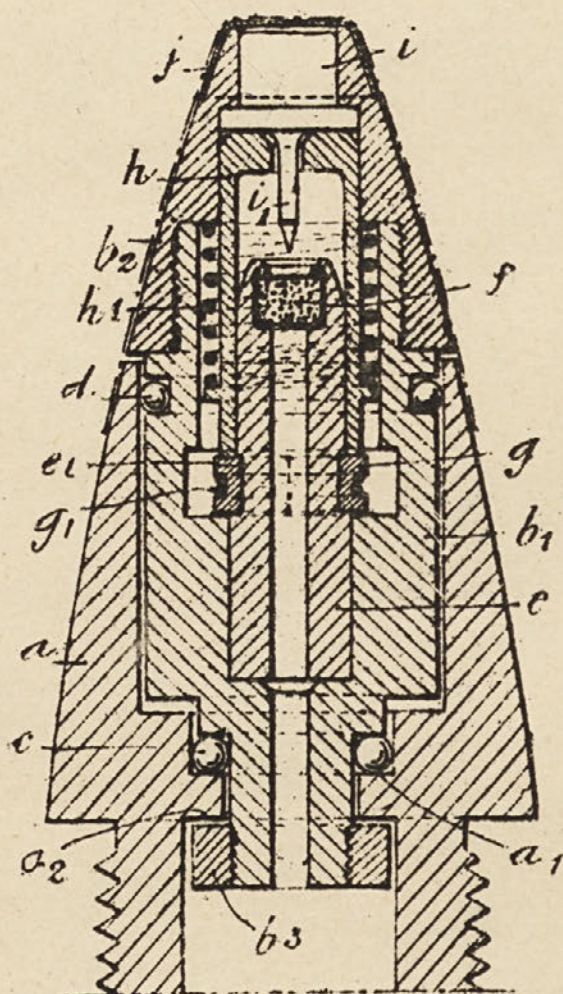

Fig. 2.

